

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒

ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลง
ร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน

อ.พ. ๒๕/๒๕๕๓ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยสามัญนิติบัญญัติ

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

Legislative Institutional Repository of Thailand

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒
ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลง
ร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภาและผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม โปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๙

กลุ่มงานบริการวิชาการ
สำนักวิชาการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. สรุปสาระสำคัญของพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของ กรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑
๒. พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วย ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน PROTOCOL TO IMPLEMENT THE SECOND PACKAGE OF SPECIFIC COMMITMENTS UNDER THE AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES OF THE FRAMEWORK AGREEMENT ON COMPREHENSIVE ECONOMIC CO-OPERATION BETWEEN THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN NATIONS AND THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA	๓
๓. เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน การเข้าสู่ตลาดจีนของธุรกิจบริการไทย	๕
๔. ผลการศึกษาธุรกิจบริการในตลาดจีนและการเข้าสู่ตลาดจีนของธุรกิจบริการไทย	๑๐
๕. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการใช้ประโยชน์จากเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน สำหรับธุรกิจบริการไทย	๓๓
๖. ภาคผนวก	
- PROTOCOL TO IMPLEMENT THE SECOND PACKAGE OF SPECIFIC COMMITMENTS UNDER THE AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES OF THE FRAMEWORK AGREEMENT ON COMPREHENSIVE ECONOMIC CO-OPERATION BETWEEN THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN NATIONS AND THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA (Final Draft)	๓๗
- คำแปลอย่างไม่เป็นทางการ พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของ กรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชีย ตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	๓๙
- สรุปการสัมมนาเวทีสาธารณะ เรื่อง “การเปิดตลาดการค้าบริการระหว่างอาเซียน-จีน”	๔๑

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวเยาวนิจ สุนนานนท์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๒

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายอติวิชญ์ แสงสุวรรณ

วิทยาการ ๖

นายทศนารถ เมฆประยูร

นิติกร ๔

นางสาวอัจฉรา ชุมเหล็ก

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๖

นางสาวอรุย์รุ้ ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการ ๖

นางสาวนภาพร ญาณศิริ

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๖

พฤศจิกายน ๒๕๕๓

สรุปลงสาระสำคัญพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของ
กรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติ
แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

เรื่องเดิม

ที่ประชุมอาเซียน - จีน (ACTNC) ได้เจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการเพื่อกำหนดกติกาการค้า และระดับการเปิดตลาดภาคบริการในภูมิภาคอาเซียนและจีน ในการนี้ การเจรจาด้านบริการภายใต้กรอบอาเซียน-จีนเพื่อจัดทำข้อบทความตกลงและข้อผูกพันการเปิดตลาดรายสาขาชุดที่ ๒ ได้เสร็จสิ้น และพร้อมเสนอให้รัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน-จีน ลงนามในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ในเดือนตุลาคม ๒๕๕๓ นี้

ข้อเท็จจริง

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน และสาธารณรัฐประชาชนจีน มีสาระสำคัญดังนี้

พิธีสารฯ และข้อผูกพันที่อยู่ในภาคผนวกท้ายพิธีสารฯ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔

สำหรับประเทศสมาชิกที่ไม่สามารถแจ้งการดำเนินการตามกระบวนการภายในของตนให้แล้วเสร็จได้ภายในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔ สิทธิและภาระผูกพัน (rights and obligations) ของประเทศนั้น ๆ ภายใต้พิธีสารฯ และภาคผนวกท้ายพิธีสารฯ จะเกิดขึ้นในวันที่ประเทศสมาชิกแจ้งให้ฝ่ายเลขาธิการอาเซียนทราบเป็นลายลักษณ์อักษรว่าได้ดำเนินการตามกระบวนการภายในของตนเสร็จสิ้นแล้ว

ตารางข้อผูกพันของแต่ละประเทศจะผนวกแนบท้ายพิธีสารฯ เป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ โดยในส่วนของไทยได้เสนอเปิดตลาดเพิ่มขึ้นจากข้อผูกพันภายใต้ GATS และข้อผูกพันชุดที่ ๑ ครอบคลุมกิจกรรมบริการบางประเภทในสาขาวิชาชีพ สาขาโทรคมนาคม การศึกษา การเงิน การท่องเที่ยว และการขนส่งทางเรือ/ ทางอากาศ/ ทางราง และทางอากาศ

ข้อเสนอดังกล่าวยังคงอยู่ภายใต้กรอบที่กฎหมายปัจจุบันอนุญาตให้ต่างชาติประกอบธุรกิจได้ คือ ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจได้โดยถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๔๙ และมีเงื่อนไขอื่นตามกฎหมายเฉพาะสาขา เช่น ในสาขาวิชาชีพต้องเป็นไปตามที่สภาวิชาชีพกำหนด

LIART

ผลกระทบ

ความตกลงฯ ฉบับนี้ จะมีผลในการเปิดตลาดธุรกิจบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และจีน ในระดับที่มีความเหมาะสมต่อระดับการพัฒนาของทั้งสองฝ่าย โดยสาขาบริการที่จีนเปิดตลาดให้อาเซียนเพิ่มเติมไปจากข้อผูกพันภายใต้ GATS เช่น การขนส่งสินค้าทางถนน การซ่อมบำรุงยานพาหนะ และตัวแทนรับจัดการขนส่งสินค้า (freight forwarder) มีบทบาทในการสนับสนุนการค้าขายระหว่างไทยและจีน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ประกอบการไทยในสาขาเหล่านี้ รวมถึงผู้ส่งออกนำเข้าอื่น ๆ นอกจากนี้ ความตกลงฯ ยังระบุให้มีกลไกให้มีการเจรจาเปิดตลาดเพิ่มเติมอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไทยและอาเซียนในการขยายการส่งออกธุรกิจบริการไปยังตลาดจีนทั้งในอนาคตเมื่อมีศักยภาพเพิ่มขึ้น

ความเห็นของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นว่าการลงนามในพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ ชุดที่ ๒ ของไทย ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน และจีน จะนำมาซึ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจด้านการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกภาคี จึงเห็นควรเร่งดำเนินการภายในประเทศตามบทบัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญ เพื่อให้สามารถลงนามพิธีสารฯ เพื่อคงไว้ ซึ่งภาพลักษณ์ที่ดี และการมีส่วนร่วมของไทยในอาเซียน และมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องนำเสนอเรื่องเข้าสู่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๑. อนุมัติการลงนามในพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันเปิดตลาดการค้าบริการ ชุดที่ ๒ ภายใต้ความตกลงการค้าบริการของกรอบความตกลงร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน และจีน และนำเสนอพิธีสารฯ เข้าสู่การพิจารณาของรัฐสภาให้ความเห็นชอบ เพื่อดำเนินการให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับต่อไป

๒. มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามในพิธีสารฯ ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขถ้อยคำที่มีใช้สาระสำคัญในพิธีสารฯ ขอให้ผู้ลงนามสามารถใช้ดุลยพินิจในเรื่องนั้น ๆ ได้ โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓. มอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ได้รับมอบหมายอื่น เป็นผู้ลงนามในพิธีสารฯ

๔. เมื่อรัฐสภาเห็นชอบตามข้อ ๑) แล้ว ให้คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศจัดทำหนังสือแจ้งประเทศภาคีอื่น ๆ ว่าประเทศไทยได้ดำเนินการตามกระบวนการภายในเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อให้พิธีสารฯ มีผลใช้บังคับ

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

LIART

พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๒ ของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียนและสาธารณรัฐประชาชนจีน

PROTOCOL TO IMPLEMENT THE SECOND PACKAGE OF SPECIFIC COMMITMENTS
UNDER THE AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES OF
THE FRAMEWORK AGREEMENT ON COMPREHENSIVE ECONOMIC CO-OPERATION
BETWEEN THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN NATIONS AND
THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA

ที่ประชุมอาเซียน-จีน (ACTNC) ได้เจรจาจัดทำความตกลงว่าด้วยการค้าบริการเพื่อกำหนดกติกาการทำการค้า และระดับการเปิดตลาดภาคบริการในภูมิภาคอาเซียนและจีน

สาระสำคัญของความตกลงว่าด้วยการค้าบริการ มีหลักการเกี่ยวกับความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (GATS) ภายใต้ WTO โดยปรับรายละเอียดให้เหมาะสมกับความตกลงระดับภูมิภาค และสอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก ทั้งนี้ กำหนดให้สมาชิกเปิดตลาดมากกว่าที่ผูกพันไว้ใน WTO โดยการเปิดตลาดภาคบริการจะทยอยเปิดตลาดแบบค่อยเป็นค่อยไป เป็นรอบ ๆ

ตารางข้อผูกพันของแต่ละประเทศจะผนวกแนบท้ายพิธีสารฯ เป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฯ โดยในส่วนของไทยได้เสนอเปิดตลาดเพิ่มขึ้นจากข้อผูกพันภายใต้ GATS และข้อผูกพันชุดที่ ๑ ครอบคลุมกิจกรรมบริการบางประเภทในสาขาวิชาชีพ สาขาโทรคมนาคม การศึกษา การเงิน การท่องเที่ยว และการขนส่งทางเรือ/ ทางอากาศ/ ทางราง และทางอากาศ

ข้อเสนอดังกล่าวยังคงอยู่ภายใต้กรอบที่กฎหมายปัจจุบันอนุญาตให้ต่างชาติประกอบธุรกิจได้ คือ ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนและจีนสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจได้โดยถือหุ้นไม่เกินร้อยละ ๔๙ และมีเงื่อนไขอื่นตามกฎหมายเฉพาะสาขา เช่น ในสาขาวิชาชีพต้องเป็นไปตามที่สภาวิชาชีพกำหนด

จีนเสนอเปิดตลาดเพิ่มเติมจากข้อผูกพันภายใต้ GATS ครอบคลุมกิจกรรมในสาขาบริการด้านคอมพิวเตอร์ สาขาโทรคมนาคม การบริการด้านสิ่งแวดล้อม การเงิน บริการขนส่ง และบริการธุรกิจอื่น ๆ

พิธีสารฯ ฉบับนี้ ได้ผ่านความเห็นชอบในหลักการและถ้อยคำทางกฎหมายจากที่ประชุมคณะเจรจาการค้าอาเซียน-จีนแล้ว เมื่อวันที่ ๒๗-๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๓ ณ เมืองเถิงชิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน โดยมีกำหนดการลงนามโดยรัฐมนตรีการค้าอาเซียนและจีน ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ระหว่างวันที่ ๒๘-๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

ผลประโยชน์ ความตกลงฯ ฉบับนี้ จะมีผลในการเปิดตลาดธุรกิจบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและจีน ในระดับที่มีความเหมาะสมต่อระดับการพัฒนาของทั้งสองฝ่าย โดยสาขาบริการที่จีนเปิดตลาดให้อาเซียนเพิ่มเติมไปจากข้อผูกพันภายใต้ GATS เช่น การขนส่งสินค้าทางถนน การซ่อมบำรุงยานพาหนะ และตัวแทนบริหารจัดการขนส่งสินค้า (freight forwarder) มีบทบาทในการสนับสนุนการค้าขายระหว่างไทยและจีน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้ประกอบการไทยในสาขาเหล่านี้ รวมถึงผู้ส่งออกนำเข้าอื่น ๆ